

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka ve věci

žalobců:

- a) A. L.
- b) I. H.-D.
- c) P. S.
- d) C. D.
- e) R. D.
- f) Y. P. (dříve D.)

zastoupených advokátem JUDr. Milanem Kyjovským
sídlem Jaselská 19, 602 00 Brno

proti
žalovanému:

Státní pozemkový úřad
sídlem Husinecká 1024/11a, 113 00 Praha 3
zastoupený advokátem Mgr. Davidem Kroftou
sídlem Újezd 450/40, 118 00 Praha 1

za účasti osob
zúčastněných na řízení:

1) **Obec Hajany**, IČO 00637688,
sídlem Hajany 2, 664 43 Želešice
zastoupená advokátem Mgr. Romanem Šteffelou
sídlem Husova 278, 664 42 Modřice

2) Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2024, č.j. SPU 188317/2024,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 5. 2024, č.j. SPU 188317/2024, **se ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobcům náhradu nákladů řízení ve výši 73 169 Kč, a to k rukám jejich advokáta JUDr. Milana Kyjovského do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Státní pozemkový úřad – Krajský pozemkový úřad pro Jihomoravský kraj (dále jen „krajský pozemkový úřad“) rozhodnutími ze dne 10. 3. 2021, č. j. SPU 084221/2021, SPU 084221/2021, ze dne 11. 3. 2021, č. j. SPU 084337/2021, PU 1519/91/29-RNP, ze dne 31. 3. 2021, č. j. 102456/2021, PU 1519/91/30-RBD, ze dne 14. 4. 2021, č. j. SPU 120728/2021, PU 1519/91/32-RBD, ze dne 15. 4. 2021, č. j. SPU 123984/2021, PU 1519/91/33-RNP, ze dne 12. 5. 2021, č. j. SPU 136858/2021, PU 1519/91 /34-RNP, rozhodoval o vlastnických právech žalobců, jako právních nástupců po zemřelé M. D., k nemovitostem v katastrálním území X dle § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o půdě“). Všechna uvedená rozhodnutí nabyla právní moci.
2. Dne 17. 12. 2021 se krajský pozemkový úřad dozvěděl o rozsudcích Okresního soudu Brno-venkov ze dne 27. 10. 2021, č. j. 11 C 441/2003-1304 a č. j. 33 C 67/2019-855. Okresní soud přezkoumával podle části páté občanského soudního řádu jiná rozhodnutí krajského pozemkového úřadu taktéž o restitučních nárocích žalobců. Okresní soud dospěl k závěru, že zemřelá M. D. není oprávněnou osobou dle § 2 zákona o půdě, a proto jejím právním nástupcům nevznikl nárok na vydání nemovitostí. Pro nyní projednávanou věc je významné, že okresní soud důkazem opaku vyvrátil pravdivost Potvrzení Okresního úřadu Brno-venkov ze dne 19. 3. 1999, č. j. VV/378-98/Lu, o československém státním občanství zemřelé M. D. (dále jen „Potvrzení o československém občanství“).
3. Krajský pozemkový úřad měl za to, že v důsledku rozsudků okresního soudu vyšly najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které však existovaly v době původního řízení, že se Potvrzení o československém občanství ukázalo jako nepravdivé a že bylo zrušeno podkladové rozhodnutí ve věci. Jelikož mohly tyto skutečnosti ovlivnit jiné řešení otázky vlastnictví k restituovaným nemovitostem, vydal rozhodnutí ze dne 22. 2. 2024, č. j. SPU 238468/2023 (dále jen „rozhodnutí o obnově“), kterým nařídil dle § 100 odst. 3 správního

řádu obnovu řízení pravomocně ukončených výše uvedenými rozhodnutími. Odvolání žalobců žalovaný v záhlaví citovaným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí o obnově potvrdil.

II. Argumentace žalobců

4. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 68 a § 70 s. ř. s.), žalobci navrhli krajskému soudu, aby zrušil napadené rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně (§ 78 odst. 3 s. ř. s.). Naplnění předpokladů § 65 s. ř. s. ve vztahu k možnému zásahu do veřejných subjektivních práv žalobců rozhodnutím o nařízení obnovy řízení z moci úřední, jímž se zpochybňuje vlastnické právo k určitým nemovitým věcem, konstatoval již Nejvyšší správní soud v bodech 20 až 24 rozsudku ze dne 13. 10. 2020, č. j. 5 As 221/2018-52 (rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), a krajský soud na tyto důvody, se kterými se ztotožňuje, pro stručnost odkazuje.
5. Žalobci zaprvé namítají, že žalovaný nesprávně posoudil splnění podmínek pro obnovu řízení. Nejprve žalobci zmínili, že rozsudky okresního soudu nejsou pravomocné, neboť je restituenti napadli odvoláními. Dále mají za to, že žádné nové skutečnosti nevyšly v důsledku rozsudků okresního soudu najevo. Okresní soud sice zaujal jiný právní názor ohledně občanství M. D., vycházel však z totožných listin a důkazů jako žalovaný. Nový právní názor není novou skutečností ve smyslu § 100 správního řádu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009-74 a ze dne 13. 10. 2020, č. j. 5 As 221/2018-55, a Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2011, č. j. 9 Ca 173/2008-59). Žalobci nesouhlasí ani s tím, že by Potvrzení o československém občanství bylo nepravdivé jen proto, že tak rozhodl okresní soud ve dvou rozsudcích. Potvrzení bylo podrobeno přezkumu a nadále zůstává platným správním aktem (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 1. 2017, č. j. 30 A 65/2013-218). Žalovaný se mylí i v tom, že by v důsledku rozsudků okresního soudu došlo ke zrušení podkladového rozhodnutí. Konečně nebyla podle žalobců splněna podmínka existence veřejného zájmu na novém řízení ve smyslu § 100 odst. 3 správního řádu.
6. Závěry nálezů Ústavního soudu ze dne 12. 8. 2009, sp. zn. I. ÚS 385/07, vyznívají ve prospěch žalobců. Závěry nálezů ze dne 30. 11. 1995, sp. zn. III. ÚS 29/95, jsou pak vzhledem k odlišným skutkovým okolnostem nepoužitelné na nyní projednávanou věc (rozhodnutí Ústavního soudu České republiky jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).
7. Žalobci vytýkají správním orgánům také procesní pochybení. Nelze podle nich jedním rozhodnutím nařídit obnovu více řízení záraz. Prvním úkonem v řízení o nařízení obnovy v projednávané věci bylo navíc přímo vydání rozhodnutí o obnově, krajský pozemkový úřad tak neprovedl v řízení o obnově všechny nezbytné kroky. Vedení řízení o obnově je účelové, což žalobci dokládají i odkazem na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 3. 2020, č. j. 29 A 161/2019-158. Pro obnovení řízení taktéž nebyl dán veřejný zájem, neboť bylo třeba upřednostnit právní jistotu restituentů.

III. Argumentace žalovaného, replika žalobců a další podání

8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhuje žalobu zamítnout a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pravdivost potvrzení o československém státním občanství byla podle žalovaného vyvrácena. Ani s námitkami procesních pochybení se

žalovaný neztotožňuje; právní důvod obnovy řízení byl účastníkům nepochybně znám, krajský pozemkový úřad musel navíc dodržet tříletou lhůtu dle § 100 odst. 3 správního řádu.

9. Žalobci v replice zopakovali jejich žalobní argumentaci a doplnili, že v mezidobí došlo k posunu v civilní větvi restitucí po zemřelé M. D. Krajský soud v Brně totiž k odvolání restituentů usnesením ze dne 13. 3. 2025, č. j. 18 Co 356/2022-1984, zrušil rozsudek Okresního soudu Brno-venkov č. j. 11 C 441/2003-1304 pro nepřezkoumatelnost a věc mu vrátil k dalšímu řízení, ve němž zavázal okresní soud provést další důkazy. Žalobci dále odkázali na nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 4. 2025, sp. zn. II. ÚS 879/24 a ze dne 15. 10. 2024, sp. zn. I. ÚS 806/23, v nichž byl zdůrazněn význam zásady *in favorem restitutionis*. Žalobci jsou přesvědčeni, že správní orgány do svého rozhodování tuto zásadu nepromítly. Pro věc jsou taktéž významné závěry nálezu ze dne 19. 9. 2024, sp. zn. I. ÚS 854/23.
10. Žalobci ve druhém vyjádření reagují na tvrzení žalovaného ohledně existence veřejného zájmu na obnově řízení. Žalobci s ním nesouhlasí, neboť žalovaný svoji argumentaci opírá zejména o existenci odlišného právního názoru vysloveného v jednom konkrétním případě. Odkazují k tomu na závěry nálezu Ústavního soudu v nálezu ze dne 10. 2. 2026, sp. zn. IV. ÚS 2426/25.

IV. Ústní jednání konané dne 19. 5. 2026

11. Při ústním jednání účastníci setrvali na svých tvrzeních již dříve písemně uplatněných v žalobě, ve vyjádření k žalobě, resp. v replice k vyjádření a dalších podáních. Žalovaný poukázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 9. 2025, č. j. 28 Cdo 3388/2024-1603. Zatímco osoba zúčastněná na řízení 1) ponechává plně na soudu, jakým způsobem rozhodne, osoba zúčastněná na řízení 2) se ztotožnila se závěry žalovaného.

V. Posouzení věci krajským soudem

12. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí krajského pozemkového úřadu, včetně řízení předcházející jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **je důvodná** (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).

Procesní pochybení

13. Krajský soud se nejprve zaměří na posouzení žalobních námitek směřujících proti procesnímu postupu krajského pozemkového úřadu v řízení o obnově.
14. Procesní pochybení krajského pozemkového úřadu mělo podle žalobců spočívat v tom, že řízení o obnově nezahájil usnesením dle § 46 správního řádu, neshromáždil podklady dle § 50 a násl. správního řádu a nedal účastníkům prostor se v řízení vyjádřit.
15. V rozsudku ze dne 25. 5. 2012, č. j. 62 Af 34/2011-117, Krajský soud v Brně přezkoumával obnovu řízení o správním deliktu z moci úřední. Za podstatné pokládal, že toto řízení je „samostatným správním řízením, které z logiky věci není součástí původně ukončeného správního řízení, neboť to již bylo pravomocně ukončeno (což je právě důvodem k tomu, že je následně vedeno řízení o tom, zda se původně ukončené řízení obnoví). Z § 100 odst. 3 SŘ ani ze žádného jiného ustanovení SŘ neplyne, že by pro takové řízení platila jakákoli obecná odchylka od jiných správních řízení, a tedy toto řízení probíhá jako jiné „obvyklé“ řízení s dodržením všech procesních práv jeho účastníků. Řízení o obnově řízení je tedy zapotřebí řádně zahájit, a sice oznámením podle § 46 SŘ, v něm shromáždít podklady pro vydání rozhodnutí o obnově podle

pravidel podávaných z § 50 a násl. SŘ a nakonec v něm rozhodnout – a to buď tak, že řízení, původně ukončené, se obnovuje (v případě řízení zahájeného z moci úřední podle § 100 odst. 3 SŘ) anebo že toto řízení se zastavuje, neboť odpadl jeho důvod (v případě řízení zahájeného z moci úřední podle § 66 odst. 2 SŘ), typicky proto, že pro obnovu řízení nejsou splněny podmínky“. Protože správní orgán v tehdy projednávané věci řízení o obnově řádně nezahájil, postupoval v něm posléze tak, že účastník o existenci řízení vůbec nevěděl, řádně neshromáždil podklady pro rozhodnutí a nedal účastníku možnost se v řízení vyjádřit, shledal krajský soud, že postup správního orgánu byl v souhrnu těchto skutečností zcela mimo režim řádného procesního postupu, což toto řízení zatížilo vadou, jež nutně vyvolala nezákonnost rozhodnutí o obnově řízení.

16. Z citovaného rozsudku č. j. 62 Af 34/2011-117 vycházel i Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 20. 11. 2020, č. j. 9 A 25/2017-60, který taktéž řešil obnovu řízení ve věci církevních restitucí. Shledal pochybení pozemkového úřadu v tom, že nezahájil řízení o obnově v souladu s § 46 správního řádu, ale *především* neumožnil účastníku uplatnit jeho právo na vyjádření a navrhování důkazů. Odvolací správní orgán měl toto pochybení nepřipustně bagatelizovat. Na oba citované rozsudky pak odkázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 As 87/2022-46: „[p]okud je prvním úkonem v řízení až samotné rozhodnutí o obnově – jako tomu bylo v tomto případě –, jde o odchylku od řádného procesního postupu, která je podstatnou vadou řízení“.
17. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že prvním úkonem v řízení o obnově bylo rovnou vydání rozhodnutí o nařízení obnovy. Krajský pozemkový úřad nevydal usnesení o zahájení řízení z moci úřední dle § 46 správního řádu.
18. Krajský soud souhlasí s žalobci, že procesní postup krajského pozemkového úřadu vykazuje nedostatky, které nelze obhájit limitní lhůtou dle § 100 odst. 3 správního řádu. Krajský pozemkový úřad se údajněm důvodu pro obnovu řízení dozvěděl dne 17. 12. 2021 a rozhodnutí o obnově vydal až dne 14. 6. 2023, tedy rok a půl poté. Za dané období z pohledu krajského soudu mohl krajský pozemkový úřad rozhodně stihnout vydat usnesení dle § 46 správního řádu, uvědomit účastníky o podkladech pro rozhodnutí a umožnit jim se v řízení vyjádřit. Krajský pozemkový úřad vlastně přenechal veškeré tyto úkony do odvolacího řízení, což lze obecně označit jako postup jdoucí proti principům dokazování ve správním řízení i zásadám správního řádu.
19. Přesto však krajský soud neshledává v kriticky hodnoceném postupu krajského pozemkového úřadu takové pochybení, který by odůvodňovalo zrušení napadeného rozhodnutí pro nezákonnost. Krajský soud vycházel zaprvé ze zásady jednotnosti správního řízení (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2013, č. j. 6 Ads 134/2012-47) a zadruhé z kontextu věci, tj. žalobkyně i další účastníci řízení o obnově se dlouhodobě účastnili řízení o určení vlastnictví i řízení před okresním soudem, jehož rozsudky byly tvrzeným důvodem pro obnovu.
20. Zásada jednotnosti správního řízení znamená, že řízení až do vydání rozhodnutí představuje jeden celek, tedy totéž řízení zahrnuje jak řízení odehrávající se před správním orgánem prvního stupně, tak i případné odvolací řízení. Tato řízení se tedy pojímají dohromady, ve svém komplexu. Odvolací orgán je oprávněn odstranit vady odůvodnění prvostupňového rozhodnutí. V projednávané věci má krajský soud za to, že žalobci měli v odvolacím řízení příležitost reagovat na závěry v rozhodnutí o obnově či navrhnout další důkazy, žalovaný pak na jejich argumentaci v napadeném rozhodnutí věcně reagoval. Z kontextu věci je pak

zřejmé, že žalobci i další účastníci řízení o obnově byli dostatečně seznámeni s rozsudky okresního soudu, které byly jediným tvrzeným důvodem pro obnovu řízení. Krajský soud proto nemá za to, že by vadný postup krajského pozemkového úřadu zasáhl do veřejných subjektivních práv žalobců.

21. Krajský soud se obecně neztotožňuje s názorem žalobců, že by jedním rozhodnutím o nařízení obnovy nemohla být obnovena více pravomocně ukončených řízeních. Nic takového z relevantních ustanovení správního řádu nevyplývá, krajský soud má naopak za to, že v odůvodněných případech lze s ohledem na zásady rychlosti a hospodárnosti řízení (§ 6 správního řádu) takový postup očekávat. Lze však přisvědčit žalobcům v tom, že nesmí být tímto postupem omezena práva všech účastníků obnovovaných řízení. Taková situace však v nyní projednávané věci nenastala.
22. Krajský soud ze správního spisu ověřil, že účastníky všech jednotlivých, nyní obnovovaných řízení byli všichni žalobci. V některých z těchto řízení byla účastníkem i osoba č. 1) zúčastněná na řízení. Všechny tyto subjekty byly taktéž účastníky řízení o obnově a mohly v něm tedy uplatňovat svá práva. Pokud tedy krajský pozemkový úřad obnovil všechna pravomocně ukončená řízení o určení vlastnictví jediným rozhodnutím o obnově, nepostupoval podle krajského soudu v rozporu se zákonem, neboť do okruhu účastníků řízení o obnově zařadil všechny účastníky původních řízení, čímž jim zajistil stejná práva, jako by obnovoval jednotlivá řízení samostatně [§ 27 odst. 1 písm. b) správního řádu].

Důvody pro nařízení obnovy řízení

23. Důvody pro obnovu řízení tu nebyly dány. Správní orgán totiž může nařídit obnovu řízení z moci úřední, jen pokud vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, anebo se provedené důkazy ukázaly nepravdivými, nebo pokud bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem pro rozhodnutí v obnovovaném řízení, a zároveň pokud je na novém řízení veřejný zájem (§ 100 odst. 1 a 3 správního řádu). V projednávaném případě správní orgány splnění těchto důvodů neprokázaly.
24. Správní orgány neuvedly žádné dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy. V napadených rozhodnutích označily za takové skutečnosti nebo důkazy rozsudky okresního soudu, respektive nové právní hodnocení Potvrzení o československém občanství zemřelé M. D. Jak je patrné ze správního spisu i napadených rozhodnutí, správní orgány v řízení o obnově konkrétně neoznačily žádné dosud neznámé důkazy, ze kterých vycházel okresní soud. Svá rozhodnutí opřely výhradně o rozsudky okresního soudu. Tímto je také vymezen přezkum krajského soudu, který se tak ani nemůže zabývat otázkou, zda listiny provedené okresním soudem mohly skutečně sloužit jako nové skutečnosti (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 12. 2021, č. j. 3 As 23/2020-46, a ze dne 27. 9. 2023, č. j. 10 As 87/2022-46).
25. Obnova řízení je určena k nápravě skutkových nesprávností. Změna právního posouzení však není skutečností nebo důkazem, které by mohly být důvodem pro obnovu řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009-74). Důvodem obnovy naopak mohou být jen okolnosti či důkazy, které existovaly už v době původního řízení, avšak nebyly známy. Vydání rozsudku civilního soudu po pravomocném skončení správního řízení proto nemůže být neznámou skutečností ani důkazem, a tedy důvodem pro obnovu řízení (viz rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 2011, č. j. 9 Ca 173/2008-59).

26. Vyloučení pravdivosti Potvrzení o československém občanství v rozsudcích okresního soudu tak nelze vůbec považovat za skutečnost nebo důkaz ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Rozsudky byly navíc vydány až po pravomocném skončení řízení o určení vlastnictví. Neexistovaly tedy v době původního řízení, a nemohou proto zdůvodnit obnovu řízení. Jeden z rozsudků okresního soudu (č. j. 11 C 441/2003-1304) byl navíc usnesením Krajského soudu v Brně č. j. 18 Co 356/2022-1984 zrušen. Druhý civilní rozsudek (č. j. 33 C 67/2019-855) byl naopak odvolacím soudem potvrzen v rozsudku ze dne 5. 3. 2024, č. j. 18 Co 355/2022-1434. Dovolání žalobců Nejvyšší soud odmítl v usnesení ze dne 3. 9. 2025, č. j. 28 Cdo 3388/2024-1603 (rozhodnutí Nejvyššího soudu jsou dostupná <https://rozhodnuti.nsoud.cz>). Na posouzení, zda správní orgány mohly nařídít obnovu řízení, to však nemůže mít vliv.
27. Krajský soud nesouhlasí s názorem žalovaného, že Potvrzení o československém občanství bylo v řízení o obnově vyvráceno důkazem opaku. Rozhodnutí o obnově i napadené rozhodnutí se neopírají o samotné listiny, které hodnotily civilní soudy, a na jejichž základě dospěly k závěru, že v případě žalobců v těchto jiných věcech bylo zpochybněno jejich postavení jako oprávněných osob dle zákona o půdě. Žalovaný odkazuje pouze na rozhodnutí civilních soudů, což nejsou skutkové okolnosti či důkazy ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Správní orgány ve svých rozhodnutích zvolily zcela nevyhovující konstrukci, když odkázaly na rozsudky civilních soudů jako takové, aniž by se ale zabývaly listinami, které dle jejich názoru mají vliv na rozhodnutí i v nyní projednávaných věcech, s těmito listinami nepracovaly a ani je neuvedly. Listiny, o které by se snad mohla obnova řízení opírat, které byly předmětem hodnocení civilních soudů, měly být zahrnuty mezi podklady, hodnoceny a na jejich základě mohlo být dospěno k závěru, že tyto listiny, které byly správnímu orgánu neznámé (byly-li mu doposud neznámy, jak žalovaný uvádí), jsou důvodem obnovy dle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu (srov. obdobně rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 18. 12. 2019, č. j. 50 A 64/2019-53, potvrzený již citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 23/2020-46).
28. Krajský soud musí závěrem odmítnout argument žalovaného, že by ve věci byl důvod pro obnovu řízení dle § 100 odst. 1 písm. b) správního řádu. Potvrzení o československém občanství, které bylo podkladem původních řízení, nebyl okresní soud příslušný zrušit či měnit. Ke zrušení osvědčení je věcně příslušný správní orgán, který jej vydal (§ 156 odst. 2 správního řádu). Jelikož k tomu v projednávané věci nedošlo (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 12. 1. 2017, č. j. 30 A 65/2013-218, a na něj navazující rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 23. 5. 2017, č. j. VS-512/833/2-1995), zůstává Potvrzení o československém občanství v platnosti (viz rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 13. 3. 2020, č. j. 29 A 161/2019-158, body 46 až 54).

VI. Shrnutí a náklady řízení

29. Krajský soud zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s. V souladu s § 78 odst. 5 s. ř. s. je v dalším řízení žalovaný vázán právním názorem zdejšího soudu.
30. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu

nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.

31. Žalobci dosáhli v řízení o žalobě plného úspěchu, a proto má právo na náhradu nákladů řízení vůči žalovanému. Odměna jejího zástupce (advokáta) a náhrada hotových výdajů byla stanovena podle § 35 odst. 2 s. ř. s. a vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (ve znění účinném od 1. 1. 2025, pokud jde o úkony učiněné po tomto datu účinnosti). V daném případě se jednalo o úkony společné pro šest zastupovaných žalobců (pročež krajský soud dle § 12 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném do 31. 12. 2024 společnému advokátovi žalobců za každou další zastupovanou osobu snížil mimosmluvní odměnu o 20 %. V případě úkonu učiněnému za účinnosti § 12 odst. 4 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025 krajský soud snížil zástupci žalobců mimosmluvní odměnu za druhou zastupovanou osobu o 20 %, za třetí zastupovanou osobu o 40 %, za čtvrtou o 60 % a za pátou a šestou o 80 %). V daném případě se jednalo o úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba) ve výši 2 x 3 100 Kč (dle staré právní úpravy, neboť úkony byly činěny do 31. 12. 2024), po nabytí účinnosti nové právní úpravy (1. 1. 2025) učinil zástupce žalobců jeden úkon právní služby (účast na jednání) ve výši 4 620 Kč. Za úkony učiněné do 31. 12. 2024 společná mimosmluvní odměna činí 29 760 Kč, za úkon učiněný po 1. 1. 2025 společná mimosmluvní odměna činí 14 784 Kč, celkem tedy 44 544 Kč. Zástupci žalobců dále náleží paušální náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve výši 300 Kč (resp. 450 Kč za úkon po 1. 1. 2025) za každý společný úkon, tj. celkem 1 050 Kč. Protože zástupce žalobců je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení dle § 57 odst. 2 s. ř. s. o částku 9 575 Kč odpovídající dani (21 %), kterou je povinen z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést. Žalobcům dále přísluší náhrada za zaplacený soudní poplatek za žalobu proti rozhodnutí správního orgánu ve výši 3 000 Kč, celkem 18 000 Kč.
32. Celkem tedy byla žalobcům vůči žalovanému přiznána náhrada nákladů ve výši 73 169 Kč. K jejímu zaplacení soud určil přiměřenou lhůtu.
33. O náhradě nákladů osob zúčastněných na řízení rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Vzhledem k tomu, že osobám zúčastněným na řízení soud plnění žádné povinnosti neuložil, krajský soud jim náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jim v souvislosti s plněním povinnosti, uložené soudem, žádné náklady nevznikly, a na náhradu jiných nákladů řízení ze zákona nárok nemají.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. května 2026

Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu